

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.

INSERATY:1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w Expedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Wiedeń, 25 Paźdz. — Dziś przed południem zebrali się pełnomocnicy na konferencyą pokojową. — Głoszą, że wbrew stanu obłążenia w Galicyi polscy członkowie brać będą udział w posiedzeniach reichsratu.

Frankfurt nad Menem, 25. Paźdz. — Postzeitung zamieszcza telegram z Wiednia z dnia dzisiejszego: pruscy pełnomocnicy otrzymali nowe instrukcje, w skutek czego układy o pokój na nowo dziś się rozpoczęły. Prawdopodobnie jeszcze jedno posiedzenie się odbędzie. — Jen. Koresp. wciąż zaręcza, że konferencje pokojowe pomyślnie się odbywają.

Hanower, 25 Paźdz. — Książę Walii z małżonką tu przybyli z Quedlinburga i powitani zostali w dworcu przez króla i następcę tronu.

Aarchuus, 25 Paźdz. — Amtszeitung ogłasza rozporządzenie władzy wojskowej do władz jutlandzkich, że urzędy cywilne i komunalne wymagają potwierdzenia władz wojskowych.

Londyn, 25 Paźdz. — Walka pod Richmondem nie ponowiła się, Jenerał Sheridan wrócił do Strazburga. W Ohio i Indianie zostali wybrani na kongres kandydaci republikanecy.

Z Meksyku donoszą, że znaczny oddział juarystoski został przez Francuzów pod Durango pobity.

Paryż, 25 Paźdz. — Prezes ministerstwa pruskiego pan Bismark miał posłuchanie u cesarza i dziś wieczorem z posłem pruskim hr. Goltzem i posłem francuskim w Berlinie Benedettim będzie na obiedzie u p. Drouyn de L'huys.

— Patrie donosi, że król Leopold belgijski opuścił Genewę i jedzie na Lion do Marsylii. Widoczna, że udaje się do Nicei do cara.

— La France mówiąc o pogłoskach krążących po Wiedniu o zbliżeniu się Austrii do Francyi: nie wiemy, czyli zgoda tak jest bliską, sądzimy przecie, że Wenecya przedstawia trudności, które przez daleko sięgające ustępstwa ze strony Austrii mogą być uchylone.

Berlin, 25 Paźdz. — Już przed kilku dniami gloszono, że wniosek rządu pruskiego zmierzający do cofnięcia wojska związkowego z Holsztynu wywołał w średnich niemieckich państwach opozycyą i też przysposabiają drugi wniosek, aby aż do rozwiązania kwestyi sukcesyjnej wojska związkowe pozostały w Holsztynie. Teraz oświadcza jenerałna korespondencya austriacka, że Austriya nie poprze wniosku o wyprowadzenie wojska związkowego, lecz owszem w ostatnich czasach bez ogródki wypowiedziała, że chce je mieć w Holsztynie aż do dalszego.

— Ukończono tu reorganizacyą artyleryi. Na stopie wojennej może być wystawionych 135 baterii z 1080 armatami, 72 kompanii artyleryi fortecznej. W czasie wojny może stanąć wedle nowej organizacji 339,000 piechoty, oprócz tego 241,000 pierwszego powołania, 200,000 drugiego powołania (aż do roku 39), w ogóle więc 780,000.

— Z Oldenburga donoszą, że w porcie wojennym w Heppens pracują teraz nurkowie pod wodą przez dwie godziny. Dwóch robotników nad wodą z pływającej tratwy pompują świeże powietrze na dno, którem oddycha nurek w chełm miedziany na głowie i odzież guttaperkową z ołowianami podeszwami opatrzoną i przywiązany do liny, na której go spuszcza i wydobywają. Za robotę bierze 1 tal. na godzinę. Odzież rzeźczona na nim waży 120 funt., która w wodzie mniej cięży. Mało który wytrzyma długo pod wodą, a niejednen zaraz po przybyciu na dno daje znak, aby go niezwłocznie wydobyto.

Berlin 24 Paźdz. — Sąd stanu. Sprawa przeciw Polakom. Prezes Büchtemann zagaja posiedzenie o god. 9 i przystępuje do słuchania świadków dowodowych przeciw obżałowanym Mierosławskiemu i Braunkowi, później przeciw obżałowanemu Bolesławowi Moszczeńskiemu. Rezultat ostatniego wysłuchania jest bardzo wa-

żny. Prokuratorya zarzuciła bowiem, jak wiadomo p. Moszczeńskiemu, iż pomiędzy papierami zabranemi mu przy rewizyi znajdowała się karteczka z pieczęcią komitetu poznańskiego, wzywająca do płacenia narodowego podatku. Obżał. stanowczo zaprzecza istnieniu podobnej karteczki w swoich papierach, co obecnie świadkowie potwierdzają. Pierwszy świadek żandarm Freiwald zeznaje, że osobiście przewodnicząc rewizyi, zabrał papiery, a ponieważ były to listy po polsku pisane, przeto nie mogąc ich czytać, ponumerował stronnice, poczem owinął listy papierem, zapieczętował cały ten pakietek pieczęcią obżałowanego i oddał go majorowi Delitz, który go wręczył landratowi. Przecież może zaręczyć, że karteczki inkryminowanej pomiędzy papierami temi nie było, gdyż przy dokładnem przeglądaniu listów musiałaby mu karteczka z pieczęcią czerwoną z pewnością wpaść w oczy. Zresztą karteczka niema numeru, gdy tymczasem on własnoręcznie wszystkie papiery ponumerował. Pisarz Laskowski, zatrudniony w dobrach obżałowanego, był obecnym przy rewizyi i przeglądał wszystkie papiery. Były to same listy, karteczki między nimi nie było. Świadek poświadcza, że żandarm Freiwald w jego obecności papiery ponumerował, zawinął i opieczętował. — Rzecznik Lent zwraca uwagę sądu, że świadek obżałowanego wcale nie zna osobiście, gdyż przyjął obowiązki pisarza dopiero po aresztowaniu p. Moszczeńskiego. — Sędzia powiatowy Richardi z Inowrocławia oświadcza, że wszystkie papiery, które rano znajduje w swem biurze, zawsze osobiście otwiera i przegląda. Przypomina sobie, że w tym samym dniu, gdy nadeszły papiery p. Moszczeńskiego, znajdował się w biurze radzca rejencyjny Raffel, jako komisarz od naczelnego prezesa przysłany. Ponieważ zaś p. Raffel okazywał wiele interesu dla owych papierów, przeto on (świadek) wstrzymał się od ich przeglądania i dla tego nie może co do inkryminowanej karteczki żadnego dać objaśnienia. Zdaje się przecież, że skoro w Berlinie owa karteczka była w pakiecie, to też i w Inowrocławiu tamże zapewne była.

Rzecznik Lent zapytuje p. Adlunga, czy jeszcze obstaie przy swem twierdzeniu, że ową karteczkę znaleziono pomiędzy papierami obżałowanego? P. Adlung odpowiada ogólnikami, w skutek czego rzecznik Lent zastrzega sobie event. dalsze wnioski co do prowadzenia dowodu. (Dokończenie jutro.)

Królestwo Polskie.

Ostsee Ztg pisze: wychodzący w Nowym Jorku dziennik polski Echo z Polski donosi o odbytem w Nowym Jorku na d. 9 z. m. uroczystości zbratania się Polaków z Czechami, których jest w Stanach Zjednoczonych 100.000, którzy się w imieniu wolności, braterstwa i oświecenia zawiązali w słowiańską ligę. Polak Jaworowski powiedział mowę na tej uroczystości o znaczeniu tej ligi: tylko w silnej i trwałej lidze wszystkich sławiańskich pokoleń leży zbawienie Sławiańszczyzny i ocalenie od przewagi moskiewskiej i germańskiej i dzisiejsza uroczystość jest kamieniem węgielnym nie tylko w Ameryce, ale jeszcze w Europie. Taż Ostsee Ztg pisze: były dowódzca powstańców Bosak (hr. Haucke) bawi teraz w Turynie. Przebywał przez czas przydłuższy ze swoją małżonką u wód szwajcarskich Pfäffer. Równie były dowódzca powstańców Kruk, właściwie nazywający się Hejdenreich przebywa we Włoszech. — Jenerał Kruszewski internowany w Linzu wyjechał do Belgii za wstawieniem się rządu belgijskiego.

Warszawa, 20 Paźdz. — Do namiestnika naszego w Królestwie Polskiem.

Na przedstawienie wasze, pełniącego obowiązki dyrektora wydziału oświecenia publicznego w Królestwie Polskiem, szambelana dworu naszego, hrabiego Zygmunta Wielopolskiego, z powodu innego przeznaczenia, uwalniamy od tych obowiązków,

a pomocnika kuratora kijowskiego okręgu naukowego, rzeczywistego radzcę stanu Michniewicza, mianujemy dyrektorem wydziału oświecenia publicznego w Królestwie Polskiem.

podp. Aleksander.

przez cesarza i króla, minister sekretarz stanu, w nieobecności, radzca tajny, podp. Starynkiewicz.

W Darmstadtzie dnia 23 Września (5 Paźdz.) 1864. (D. war.)

— Ukaz do rządu z dnia 23 Września (5 Paźdz.) 1864. Uwolniony pełniący obowiązki dyrektora wydziału oświecenia publicznego w Królestwie Polskiem, w godności szambelana, hr. Zygmunta Wielopolskiego, od tych

obowiązków, najwyżej rozkazujemy mu pełnić obowiązki koniuszego naszego dworu i zostawać przy namiestniku naszym w Królestwie Polskiem.

Na oryginale własną JCMości ręką podpisano: Aleksander.

W Darmsztadzie, d. 26 Września (8 Paźdz.) 1864 r. (D. war.)

— Kilka miesięcy temu byliśmy świadkami prób odbywanych z sikawką parową sprowadzoną z Anglii. Obecnie 3 już takich sikawek miasto nasze posiada, pierwsza zakupioną została z funduszu bankowych, druga z funduszu skarbu Królestwa, podobnie w Anglii nabyte, trzecia zaś w zakładzie pp. Ewansa, Lilpopa et Comp., wyrobiona kosztem miasta.

— W Krakowie 17 b. m. odbyła się pierwsza lekcja stenografii w uniwersytecie Jagiellońskim. Na jej nauczyciela mianowany p. Jan Barański, oficyał tamecznej c. k. izby obrachunkowej.

— St. Pietierburskija Wiedomosti zawiadamiają, iż we dwóch gminach Oszmiańskiego powiatu gub. Wieleńskiej, a mianowicie w miasteczku Derewno oraz w Nalibokach zarządy gminne wydały na uczczenie dnia koronacji cara Aleksandra (26 Sierpnia s. st.) zakaz mówienia po polsku; nieposłuszni ulegają karze pieniężnej.

— *Dieu*, pisząc o potrzebie wyprzedzi dóbr skarbowych w Królestwie Kongresowem uważa za niewłaściwy projekt oddania takowych w ręce Niemców; daleko stósowniejsem wydaje mu się, aby przedstawiać je do zmiany na dobra będąca własnością obywateli polskiego pochodzenia w zachodnio-rosyjskim kraju (na Litwie), w celu ostatecznego oczyszczenia kraju tego, lub wezwać do osiedlenia się w Królestwie Moskali i innych Słowian, obwarowawszy ich narodowość od napaści szlacheckiego i ultramontańskiego żywiołu. (Tak bowiem zwykle *Dieu* nazywa żywioł polski).

Francya.

Paryż, 22 Paźdz. — Car z carową powitani zostali w Nicei w dworcu kolei przez najwyższych urzędników departamentowych i całą rosyjską kolonią. Car przemówił w zwykłej łaskawości do obecnych i wynurzał swe uniesienie nad piękną okolicą nicejską. Cesarzowa wyglądała cierpiąco, ale nie tak wybladła i wycieńczona, jak ją opisały lionskie dzienniki.

— Ostsee Zeitung donosi, że pomiędzy emigracją polską w Zürich i innych miastach szwajcarskich, tudzież w Paryżu puszczono adresa wiernopoddane do cara o amnestya i pozwolenie powrotu. Dzienniki polskie emigracyjne wykryły, że te adresa wiernopoddane puścili w obieg tajni ajenci moskiewscy alias szpiedzy.

Paryż, 23 Paźdz. — Nie ulega już żadnemu powątpiewaniu, że cesarz w środę lub w czwartek odwiedzi cara w Nicei, a być może, że car wzajem go odwiedzi w Compiègne.

Kaprera, 10 Paźdz. — Rzeczą jest naturalną, że winowajcy chcą mnie na współwinowajcę wystrychnąć, ale niespodziewałem się, aby mnie chcieli w błoto wciągnąć ludzie, którzy konwencją z 15 Wrześ. skalali Włochy. Z Bonapartym konwencja tylko jest podobna: nasz kraj oczyszczyć z jego obecności, ale nie w dwóch latach, ale w dwóch dniach.

Kronika miejscowa.

Poznań, 26 Paźdz. — Dyrekcyja jeneralnego ziemstwa kredytowego przysłała p. ministrowi propozycje do potwierdzenia, z których punkta 8 i 9 p. minister odrzucił. Tak więc tylko przyjdą pod obrady walnego zgromadzenia starego Ziemstwa kredytowego pierwsze siedm

punktów, a wniosek o utworzenie banku kredytowego ziemskiego dla poznańskiego nie przyjdzie pod rozprawy. Przedmioty walnemu zebraniu przedłożyć się mające brzmią jak następuje:

1) Rewizya obydwóch kas Ziemstwa, niemniej rachunków za czas od 1 Stycznia 1860 do ostatniego Grudnia 1862.

2) Wybór dwóch radców jeneralnych Ziemstwa i ich zastępców, niemniej sześciu radców stałych kolegium prowincjonalnego Ziemstwa.

3) Sposób przyjmowania na przyszłość urzędników Ziemstwa.

4) Oznaczenie zasad, wedle których przy występowaniu członków pierwotnego związku rozdział pomiędzy obydwoma okresami ma nastąpić i postanowienie uczestnictwa członków Towarzystwa przy funduszu właściwym, ku czemu dyrekcyja jen. Ziemstwa projekt do uchwały wraz z powodami sporządzi i walnemu zebraniu przedłoży.

5) Rekurs dzierżawcy Rudolfa Pischel z Leszna, przeciw rozporządzeniu dyrekcyi jen. Ziemstwa z d. 5 Czerwca 1861 w przedmiocie sekwestracji dóbr Gutów wielkich powiatu wrzesińskiego wydanem, wedle którego o poczynione do Ziemstwa pretencje do procesu odesłany został.

6) Dodatek do pensyi i gratyfikacye.

7) Nowy podział prac w kasie jen. Ziemstwa przyzwolenie remuneracyi dla dwóch asystentów kasy i dyetariusza za nałożone dwom pierwszym czynności buchalteryi, ostatniemu zaś za prace asystenta kasy.

8) Wniosek o utworzenie dla W. Ks. Poznańskiego banku kredytowego ziemskiego.

9) Zobowiązanie sądów do płacenia bezwarunkowego należności Ziemstwa z masy kupna dóbr w drodze subhastacyi sprzedanych.

Królewska loterya.

Berlin, 25 Paźdz. — W dalszem ciągnięciu 4 klasy król. loteryi 130. padła 1 główna wygrana 10,000 tal. na nr. 88,734.

1 wygrana 5000 tal. na nr. 62,568.

4 wygrane po 2000 tal. na nr. 58,474. 71,439. 89,168. i 91,609.

37 wygranych po 1000 tal. padły na nra 865. 8868. 10,610. 15,072. 19,564. 23,433. 24,180. 25,838. 27,470. 29,950. 30,741. 32,026. 35,161. 37,255. 39,599. 49,449. 50,259. 53,245. 53,449. 54,202. 55,835. 58,064. 61,036. 66,338. 66,989. 68,031. 77,031. 77,212. 79,295. 84,539. 85,614. 86,434. 87,252. 91,974. 91,980. 92,499. i 93,644.

58 wygranych po 500 tal. padły na nra. 1546. 3085. 3574. 5804. 6737. 6982. 10,980. 12,092. 15,805. 17,015. 17,654. 17,202. 18,382. 20,528. 21,957. 22,442. 22,653. 23,596. 24,257. 24,384. 24,960. 30,088. 31,249. 33,963. 36,835. 37,480. 37,926. 38,200. 38,818. 40,399. 42,150. 42,334. 45,568. 51,719. 56,486. 56,799. 56,905. 61,677. 61,810. 65,661. 66,828. 67,076. 69,641. 69,721. 70,244. 74,058. 74,621. 75,682. 76,756. 77,998. 78,842. 79,013. 81,737. 82,021. 83,254. 84,744. 86,156. i 89,292.

85 wygranych po 200 tal. padły na nra 628. 1922. 5047. 5057. 5912. 11,013. 13,570. 13,676. 13,856. 14,681. 15,177. 16,039. 17,579. 19,265. 21,352. 23,665. 26,026. 28,501. 29,374. 30,301. 31,539. 32,467. 32,501. 34,811. 35,515. 35,667. 37,721. 37,725. 42,952. 44,213. 45,182. 45,689. 45,961. 46,164. 47,391. 48,278. 49,012. 49,291. 49,463. 50,521. 52,278. 52,290. 53,969. 54,215. 55,321. 56,000. 56,770. 57,340. 58,916. 60,822. 62,598. 63,348. 65,004. 65,221. 65,501. 65,600. 56,571. 66,292. 67,329. 67,914. 68,210. 69,322. 70,411. 72,211. 73,839. 76,960. 77,309. 80,480. 83,335. 83,473. 85,597. 86,043. 87,860. 88,411. 88,952. 84,184. 89,786. 90,059. 90,454. 92,522. 92,738. 92,411. 93,745. 94,302. i 94,680.

Co tylko opuścił prasę:

KALENDARZ POLSKI I GOSPODARSKI

dla

Wielkiego Xięstwa Poznańskiego
na rok Pański 1865.

Z widokiem Zamku Krakowskiego i 3 w tekst wdrukowanemi drzeworytami.

Tuzin 2 Tal. 25 Sgr., pojedynczo 10 Sgr.
Poznań, w Październiku 1864.

W. Decker i Spółka.

Sprzedaż baranów.

W mojej zarodowej owczarni krwi czystej Negretti (równiej owczarni Lendschow pochodzenia Medow-Pasow) w **Simsdorf** pod **Wrocławiem** rozpoczęła się sprzedaż zdalnych do chowu baranów.

Waga przy strzyży w stadzie macierzyńskim 4 centnary na sto sztuk, cena przecięciowa wełny 93 Tal. w pr. kurancie.

Mitschke Collande.

Meblowany pokój jest przy placu Wilhelmskim pod Nr. 3. do wynajęcia.

Sprostowanie.

W obwieszczeniu naszym z dnia 1. b. m. dotyczącem wylosowanych 4 % listów zastawnych zaszyły następujące drukarskie pomyłki:

Nr. 58/7050 zamiast 49/7050 Kobylepole na 100 Tal.

> 131/5253 zamiast 131/5293 Czacz na 50 Tal.

> 31 Mieszkowo zamiast Wieszkowo na 25 Tal.

Nr. 21/2776 zamiast 24/2776 Pigłowice na 100 Tal. SJ. 63.

> 55/975 zamiast 55/973 Grabowo na 50 Tal. BN. 62.

> 99 Welne zamiast Wełna na 50 Tal. BN. 54.

które się niniejszem prostują.

Poznań, dnia 20 Października 1864.

Dyrekcyja Jeneralna Ziemstwa.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 26. Października 1864.

Zyto (wępel po 25 szefli) słabo. Na Paźdz. 29½ pien. 2/3 list., na Paźdz. Listopad 29½ pien. 2/3 list., na Listopad Grudzień 29½ pien. 2/3 list., na Grudzień Styczeń 1865 30 pien. 1/2 list., na Styczeń Luty 30¾ list. 1/2 pien., na wiosnę 1865 31¼ list. 31 pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) bez chęci kupna. Wypowiedziano 6000 kwart. Na Paźdz. 12½ list. 1/12 pien., na Listopad 12½ list. 1/12 pien., na Grudzień 12½ list. 1/12 pien., na Styczeń 1865 12½ list. 1/3 pien., na Luty 12½ list. 1/2 pien., na Marzec 12¾ list. 2/3 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 25. Października.

Pszenica 46—59 tal.

Zyto na Paźdz. Listopad i Listopad Grudzień 33½ tal., na wiosnę 35½—35 tal., na Maj Czerwiec 35¾ tal.

Jęczmień wielki i mały 27—33 tal.

Groch do gotowania 46—56 tal.

Groch na pastwę 46—56 tal.

Olój rzepiowy na Paźdz., Paźdz. List. i Listopad Grudzień 12½—1¼ tal., na Grudzień Styczeń 12¼—5/24 tal.

Olój lniany 13 tal.

Okowita na Paźdz. i Paźdz. Listopad 13½ do 13 tal., na Listopad Grudzień 13½—1¼—1/2 tal., na Grudzień Styczeń 13½ tal., na Styczeń Luty 13½—1¼—1/3 tal., Kwiecień Maj 14—13½—1¼ tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

dnia 26. Październ.
1864 r.

od do

tal. sgr. fn. tal. sgr. fn

Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	2	6	2	5	—
Pszenicy średniej	1	22	6	1	25	—
Pszenicy ordynaryjnej	1	17	6	1	20	—
Zyta przedniego, szefel	1	8	—	1	10	—
Zyta lżejszego	1	6	6	1	7	6
Jęczmienia dużego, szefel	—	—	—	—	—	—
Jęczmienia małego	—	—	—	—	—	—
Owsa, szefel	—	23	—	—	25	—
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—	—	—
Grochu na pastwę	—	—	—	—	—	—
Rzep zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzep latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepik latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	—	—	—	—	—	—
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	8	—	—	10	—
Masła, garniec	2	15	—	2	25	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Olēju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80 % Tralles.

Tal. Sgr. F. do Tal. Sgr. F

Dnia 25. Październ. 12 2 6 do 12 7 6

„ 26. 12 — „ 12 5 —

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.